

Список використаних джерел

1. Arab Anti-Corruption Convention (In English). League of Arab States, General Secretariat. 19 p.

2. Arab Anti-Corruption Convention. ACTA Official Site (Doha, Qatar). URL: <https://www.acta.gov.qa/en/arab-anti-corruption-convention/>.

Свиридюк Наталія Петрівна,

заступник завідувача науково-дослідної лабораторії кримінологічних досліджень та проблем запобігання злочинності ДНДІ МВС України, доктор юридичних наук, доцент

КОРУПЦІЯ: АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Успішний розвиток держави і суспільства в цілому залежить від вирішення проблеми подолання «корупційної субкультури», від якої, на превеликий жаль, страждає сучасність. Питання протидії корупції є важливим для суспільного прогресу, нормального життя та запобігання іншим викликам і загрозам. Саме тому запобігання корупції для багатьох країн є важливою та нагальною справою, яка потребує нових поглядів на її вирішення. Можливо, ті кроки, які робляться державою, сприятимуть процесу протидії корупції. Хоча вести мову про цілковите викорінення чи ліквідацію такого соціального явища як корупція неможливо. Проте шляхом антикорупційного національного законодавства та ефективного його застосування державними органами протидіяти корупційним проявам і зменшити вплив корупції на державу реально. Але вихід за правові межі в антикорупційній діяльності – це шлях до службових зловживань, свавілля, за яких протидія корупції здійснюватиметься тими ж корупційними засобами.

З-поміж іншого, сучасний стан рівня та поширення корупційних відносин в українському суспільстві є вражаючим. Так, наприклад, у всесвітньому рейтингу *Індексу сприйняття корупції (CPI) за 2016 рік, який публікується Transparency International* та базується на незалежних опитуваннях, у яких беруть участь міжнародні фінансові та правозахисні експерти, у тому числі Світового банку, Freedom House, World Economic Forum тощо, *Україна* посіла 131 місце зі 176 країн, отримавши 29 балів зі 100 можливих, що на 2 бали більше, ніж минулого року, але недостатньо для країни, влада якої назвала

запобігання корупції головним пріоритетом. Цю сходинку з нами розділили Казахстан, Росія, Непал та Іран. Transparency International, за результатами CPI-2016, зазначає, що за останні роки Україна пройшла багато випробувань і досягла певних позитивних змін на рівні розкриття публічних фінансів, нетерпимості населення до корупції, нового антикорупційного законодавства, але разом з тим, безкарність, яку досі відчують корупціонери, недовіра системи правосуддя зводять нанівець позитивні досягнення і не дають Україні здійснити прорив у подоланні корупції та відбутися реформі [1].

За даними дослідження, проведеного аудиторською компанією Ernst&Young, Україна опинилася на першому місці за рівнем корупції серед 41 країни Європи, Близького Сходу, Індії та Африки (EMEIA) (88 % респондентів відповіли ствердно). У дослідженні взяли участь 4100 представників великих компаній, серед яких члени рад директорів, керівники середньої та вищої ланки, а також інші співробітники, які представляють компанії різних розмірів і з різних галузей. Інтерв'ю проводилися рідними мовами респондентів у режимі онлайн або при особистих зустрічах. В Україні опитано 100 співробітників компаній [2].

Не дивлячись на те, що вивченню такого явища як корупція приділялась увага багатьма вченими, зокрема щодо дослідження її поняття, змісту, складу корупційних правопорушень, засобів та способів впливу на зазначене соціальне явище, правових підстав протидії їй тощо, нажаль, корупція продовжує розвиватися, модернізуючи власні способи свого існування, пристосовуючись до нових форм та параметрів контролю з боку суспільства, змінюючи сфери та темпи розповсюдження.

На сьогодні в Україні позитивним є те, що з початку створення НАБУ через Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру почало передавати до суду матеріали кримінальних проваджень, зокрема, й тих, які стосуються розслідувань, пов'язаних із викриттям на отриманні неправомірної вигоди. Сподіваємось, що Національне антикорупційне бюро України стане одним із головних помічників нашого уряду у створенні антикорупційного законодавства, гармонізація якого із антикорупційним законодавством Європейського Союзу вкрай важлива для Української держави.

Загалом перешкодою для створення та зміцнення насправді правової держави стає значна кількість корумпованих урядовців, що, у свою чергу, дає підстави стверджувати, що корупція пов'язана із діяльністю влади та має різні форми (політичну, економічну, соціальну тощо) прояву. Корупція спричиняє руйнівний вплив на всі сфери

життя суспільства, є серйозною перепорою для реформ в економіці, гальмує становлення ринкових інститутів, перешкоджає надходженню інвестицій.

Корупція – це системна масштабна проблема, яку повинні вирішувати як правоохоронні органи, так і держава та суспільство. На рівні законодавчого регулювання відносин протидії корупції встановлюються заборони та визначаються засоби юридичної відповідальності.

Разом з тим, вивчення досвіду найбільш успішних у цьому питанні держав є кроком на шляху національного самовдосконалення України. Вивчивши деякі аспекти світового досвіду щодо протидії корупції та спираючись вже на власний досвід, а також аналізуючи наукові розробки антикорупційного змісту стає можливим визначити ідеологічні й методологічні основи вдосконалення влади та визначення перспектив подолання такого негативного явища в Україні як корупція.

Зокрема суспільство потребує відкритості, щоб у державі формувалася система управління, при якій і виконавча влада, і приватні власники виконували свою роботу в єдиному правовому полі, а завдяки взаємопорозумінню уникалися б будь-які конфлікти задля розвитку всіх сфер життєдіяльності країни.

Список використаних джерел

1. Індекс корупції CPI-2016. Безкарність та недієве правосуддя тримають Україну на корупційному дні. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-korupsiyi-cpi-2016/>

2. Рейтинг корупції E&Y: Україна на першому місці серед 41 країни. URL: http://news.liga.net/ua/news/politics/14730211-reyting_korupts_e_y_ukra_na_na_pershomu_m_sts_sered_41_kra_ni.htm

Скулиш Євген Деонізієвич,
провідний науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем
досудового розслідування ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

СИСТЕМНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В Україні прояви, масштаби, специфіка і динаміка корупції стали наслідком загальних політичних, соціальних і економічних проблем. Корумпованість державного апарату в останні роки спричинила глибоку кризу у взаємовідносинах суспільства і держави,